

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.05.1984, sp. zn. 6 Cz 29/84, ECLI:CZ:NS:1984:6.CZ.29.1984.1

Číslo: 11/1986

Právní věta: Vyhlášení tematického úkolu (§ 111 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb.) je jednostranným právním úkonem, který musí ke své platnosti splňovat také požadavek určitosti (§ 37 o. z.) právního úkonu. Měla-li být podle vyhlášeného tematického úkolu navržena opatření, jimiž by se dosáhlo úspor v počtu pracovníků, nelze neurčitost spatřovat v tom, že v soutěžních podmínkách nebylo výslovně stanoveno, o kolik pracovníků má být na základě předloženého řešení snížen jejich stav.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.05.1984

Spisová značka: 6 Cz 29/84

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Právní úkony, Tematické úkoly

Předpisy: 40/1964 Sb. § 37
§ 412 84/1972 Sb. § 111

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se domáhal vůči žalované organizaci zaplacení částky 25 000,- Kčs za vyřešení tematického úkolu č. 2/1977, vypsání žalovanou organizací. Při vypsání tohoto úkolu byla přislíbena odměna za řešení, které by přineslo úsporu pracovních sil, tak, že odměna by byla poskytnuta ve výši 2000,- Kčs za každého ušetřeného pracovníka. Žalobce vypracoval řešení, které údajně přineslo úsporu 32 pracovníků. Vzhledem k tomu, že organizace mu zaplatila jen 7000,- Kčs, domáhal se doplatku 25 000,- Kčs do jedné poloviny odměny, protože tematický úkol vypracoval s dalším spolupracovníkem.

Žalovaná organizace navrhla zamítnutí žaloby a bránila se tím, že úspory nejsou v příčinné souvislosti s řešením tematického úkolu předloženým žalobcem.

Městský soud v Brně rozsudkem žalobě vyhověl. Vycházel ze znaleckého posudku, podle něhož podmínky tematického úkolu č. 2/1977 byly beze zbytku splněny a řešitelům přísluší vypsaná odměna za úsporu minimálně 32 pracovníků.

K odvolání žalované organizace krajský soud v Brně svým rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že se žaloba zamítá. Odvolací soud dospěl k závěru, že nedostatek určitosti zvláštní odměny, vyhlášené organizací, má za následek ve smyslu ustanovení § 37 o. z. neplatnost vyhlášení

tohoto tematického úkolu, neboť jde o podstatnou náležitost právního úkonu, bez které nemůže mít vyhlášení tematického úkolu zamýšlené právní následky. Žalobcem uplatněný nárok na zaplacení částky 25 000,- Kčs posoudil proto jako nedůvodný.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 111 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb. je tematický úkol konkrétní požadavek na vyřešení určitého výrobně technického, technickoorganizačního nebo organizačně hospodářského problému. Při vyhlášení tematických úkolů se musí uvést soutěžní podmínky a stanovit zvláštní odměny za vyřešení úkolů.

Podle ustanovení § 37 o. z. právní úkon musí být učiněn svobodně a vážně a srozumitelně; jinak je neplatný.

V projednávané věci bylo ve vyhlášeném tematickém úkolu výslovně uvedeno, že úkol spočívá v tom, aby navrženými organizačními a technicko organizačními opatřeními bylo dosaženo úspory pracovníků tak, aby náklady spojené se zavedením řešení na jednoho uspořenému pracovníka nepřesáhly 40 000,- Kčs. V dalším se pak uváděly konkrétní podmínky řešení tematického úkolu. Příklad zvláštní odměny byl vyjádřen částkou 2000,- Kčs za každého uspořenému pracovníka; z toho je zřejmé, že k úspoře pracovníků mělo dojít na základě vyřešeného tematického úkolu.

Vyhlášení tematického úkolu je svou povahou jednostranným právním úkonem upraveným v ustanovení § 111 zákona č. 84/1972 Sb. a v ustanoveních § 412 až § 414 o. z. Vyhlásí-li organizace veřejnou soutěž na určité dílo nebo výkon, musí ve vyhlášení uvést přesné vymezení předmětu a lhůty soutěže, výši cen a ostatní soutěžní podmínky. Rovněž musí vyhlásit, kdo a podle jakých měřítek posoudí splnění podmínek soutěže a provede ocenění. Ceny vyhlášené veřejnou soutěží je organizace povinna poskytnout těm, kteří podle ocenění provedeného hodnotitelskou komisí (§ 13 vyhlášky č. 102/1972 Sb.) splnily podmínky soutěže stanovené pro udělení cen. Bližší podmínky pro plánování, vyhlásování a odměňování tematických úkolů upravují ustanovení vyhlášky č. 102/1972 Sb. Z ustanovení § 10 této vyhlášky vyplývá, že při vyhlášení plánu tematických úkolů jsou orgány a organizace povinny stanovit a zveřejnit soutěžní podmínky pro podávání, projednávání, hodnocení a odměňování předložených řešení. Hodnocení těchto řešení tematických úkolů upravuje ustanovení § 13 vyhlášky č. 102/1972 Sb. Provádí je hodnotitelská komise, kterou k tomu účelu předem stanoví příslušný orgán nebo organizace. Jestliže řešitel tematický úkol podle soutěžních podmínek vyřešil a vyřešení bylo vyhodnoceno jako nejlepší, vyhlášující orgán nebo organizace jsou povinny vyplatit mu vypsanou zvláštní odměnu.

Odvolací soud v odůvodnění svého rozsudku v projednávané věci uvedl, že závazek organizace vyplatit řešiteli vyhodnoceného tematického úkolu č. 2/1977 stanovenou odměnu nesplňoval požadavek určitosti, neboť ponechával volnost úvaze, zda navrhovaným řešením bude ušetřen jeden nebo více pracovníků. Tuto neurčitost výše zvláštní odměny nelze podle názoru odvolacího soudu odstranit ani případným poukazem na to, že zvláštní odměna bude vyplacena až po realizaci a zhodnocení skutečné úspory pracovníků, neboť konkrétní výše zvláštní odměny jako jedné z podmínek vyhlášení tematického úkolu musí být známa již v době jeho vyhlášení. Vyhlášení tematického úkolu je jednostranným právním úkonem, který musí splňovat (vzhledem k ustanovení § 37 o. z.) též požadavek určitosti, bez něhož by byl tento právní úkon neplatný.

Z ustanovení § 10 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 102/1972 Sb. vyplývá, že soutěžní podmínky při vyhlášení tematického úkolu musí zejména obsahovat přesné vymezení problému, který má být

tematickým úkolem, a podrobným uvedením technických a ekonomických požadavků, jež má očekávané řešení splňovat. Tematický úkol v daném případě spočíval v tom, že na základě navržených opatření mělo být dosaženo úspory v počtu pracovníků s tím, že náklady spojené se zavedením řešení na jednoho uspořenému pracovníka nepřesáhnou 40 000,- Kčs. Výše zvláštní odměny byla vyjádřena tak, že za každého ušetřeného pracovníka obdrží autor vyhodnoceného řešení částku 2000,- Kčs. Soutěžní podmínky týkající se problému, který měl být tematickým úkolem řešen, i výše zvláštní odměny byly stanoveny v souladu s citovanými předpisy a byly za těchto okolností i dostatečně konkrétní i určité. Neurčitost nelze spatřovat, jak nesprávně dovodil odvolací soud, v tom, že v soutěžních podmínkách nebylo přesně stanoveno, o kolik je třeba na základě předloženého řešení snížit počet pracovníků.

Jestliže odvolací soud vycházel z jiného právního názoru, porušil zákon v ustanovení § 111 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb. a v ustanovení § 10 odst. 1, 2 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 102/1972 Sb. v souvislosti s ustanovením § 3, § 412, § 413 a § 414 o. z.